

Ikt. sz.: EUB-40/18-3/2015.

EUB-9/2015. sz. ülés
(EUB-32/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2015. április 13-án, hétfőn, 10 óra 35 perckor
az Országház főemelet 66. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Egyeztetési eljárás - A Tanács rendelete az Európai Ügyészség létrehozásáról [COM (2013) 534; 2013/0255/APP] (Tájékoztató az aktuális helyzetről)</i>	5
<i>Dr. Miskolczi Barna tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, észrevételek, válaszok</i>	13
<i>Dr. Miskolczi Barna válaszai, reflexiói</i>	16
<i>Elnöki bejelentések</i>	17
<i>Az ülés berekesztése</i>	18

Napirendi javaslat

1. Egyeztetési eljárás - A Tanács rendelete az Európai Ügyészség létrehozásáról
[COM (2013) 534; 2013/0255/APP]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)
Előterjesztő:
Dr. Miskolczi Barna miniszteri biztos, Igazságügyi Minisztérium

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Firtl Mátyás (KDNP)

Dr. Józsa István (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Csöbör Katalin (Fidesz) Gyopáros Alpárnak (Fidesz)

Farkas Flórián (Fidesz) Firtl Mátyásnak (KDNP)

Dr. Tóth Bertalan (MSZP) dr. Józsa Istvánnak (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főtanácsadó

Dr. Tamás Csaba Gergely szakmai tanácsadó

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Miskolczi Barna miniszteri biztos, Igazságügyi Minisztérium

Dr. Szanyi Tibor európai parlamenti képviselő

Megjelent

Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 35 perc)

Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm a napirendi pont előadóját, dr. Miskolczi Barna miniszteri biztos urat az Igazságügyi Minisztérium részéről! Engedjék meg, hogy köszöntsem Szanyi Tibor képviselő urat Európai Parlament részéről (*Szanyi Tibor feláll.*), köszönöm, hogy eljött, és kérem, hogy tevékenyen vegyen részt bizottsági munkánkban; egyébként a képviselő úr sok éven keresztül alelnöke volt ennek a bizottságnak, és együtt küzdöttünk az európai szintén, különösen még a csatlakozásunk előtt. Valamint köszöntöm Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szöszlöt (*Koranisz Laokratisz feláll.*), köszönöm szépen, hogy eljött.

Tisztelt Bizottság! Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. Eseti képviseleti megbízást jelentek be: Gyopáros Alpár képviselő úr képviseli Csöbör Katalint, Firtl Mátyás képviselő úr Farkas Flóriánt, Józsa István pedig Tóth Bertalan képviselő urat.

Képviselőtársaim megkapták a napirendi pontra tett javaslatomat. Egyetlen napirendi pontunk van: egyeztetési eljárás - a Tanács rendelete az Európai Ügyészség létrehozásáról, egy tájékoztatót hallgatunk meg a miniszteri biztos úrtól az aktuális helyzetről. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e valakinek kérdése, véleménye, hozzáfűznivalója a napirendi ponthoz. (*Senki nem jelentkezik.*) Nincs. Akkor szavazásra teszem fel: ki az, aki támogatja a napirendi pont megtárgyalását? (*Szavazás.*) Megállapítom a jegyzőkönyv számára is, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta.

Egyeztetési eljárás - A Tanács rendelete az Európai Ügyészség létrehozásáról [COM (2013) 534; 2013/0255/APP] (Tájékoztató az aktuális helyzetről)

Tisztelt Bizottság! Akkor hozzákezdünk az első napirendi pont, egyetlen napirendi pontunk megtárgyalásához: a Tanács rendelete az Európai Ügyészség létrehozásáról. Az Európai Ügyészség - szaknyelven úgy hívjuk: az EPPO, ez az angol rövidítése - kérdésköre nem ismeretlen bizottságunk előtt, hiszen 2013 októberében erről a rendlettervezetről állapította meg bizottságunk a szubszidiaritás elvének a sérelmét, amit a plenáris ülés nagy többséggel elfogadott. Ahogy akkor a plenáris ülésen mint felszólaló képviselő elmondtam, a Magyar Országgyűlésben történelmet írtunk, hiszen ez volt az első ilyen jelentkezésünk, úgymond a bizottságnak, amivel csatlakoztunk a többi európai uniós parlamenthez, amelyek beálltak ebbe a sorba, amelyek sárga lapot mutattunk az Európai Bizottságnak. Idén februárban Jourová biztos asszonnyal folytattunk eszmecserét az új Európai Bizottság e dossziéval kapcsolatos elképzeléseiről. Március 9-én a bizottságunk egyeztetési eljárást kezdeményezett - emlékeztetem képviselőtársaimat -, amelyben az Igazságügyi bizottság a véleményalkotásra kijelölt bizottság lett.

A tárgyalási álláspontjavaslatot a Miniszterelnökség eljuttatta a részünkre, ezt képviselőtársaim is megismerhették. (*Megérkezik Tessely Zoltán, a bizottság alelnöke.*) A miniszteri biztos úrtól az uniós döntéshozatal állásáról és a kormány álláspontjának a fő elemeiről kérnénk szépen egy rövid tájékoztatást. Megadom a szót a miniszteri biztos úrnak, kérem, hogy röviden foglalja ezt össze, ahogy gondolja, 10-15 percben, és utána képviselőtársaimnak lehetőségük lesz a kérdések feltevésére, a

kommentek elmondására, majd visszaadom a szót a miniszteri biztos úrnak. Tessék parancsolni!

Dr. Miskolczi Barna tájékoztatója

DR. MISKOLCZI BARNA miniszteri biztos (Igazságügyi Minisztérium):
Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Urak! Tisztelt Bizottság! Az ismertetőmet, ha megengedik, három blokkra osztanám: az elsőben nagyon röviden ismertetném az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló rendelettervezetnek az előtörténetét, majd ezt követően bemutatnám azt a három modellt, amely jelenleg az ezzel foglalkozó szakma, illetve a Bizottság és az európai uniós döntéshozók előtt most a tárgyalások tárgyát képezi, végül szólnék magáról az Európai Ügyészségről abban az állapotában, ahogy az most a rendelettervezetből kiolvasható.

Önök is jól tudják, hogy nagyon régóta tart már ennek a rendelettervezetnek a tárgyalása, de még hosszabb időre megy vissza ennek az előtörténete, és arról viszonylag kevesebb szó esett, hogy miért is merült fel egyáltalán az az ötlet, hogy legyen egy Európai Ügyészség, mi ennek a célja és értelme. Ez még nagyon sok helyen nem világos, hogyha megengedik, én most rögtön ezzel kezdeném. Már az 1990-es években, sőt még jóval korábban felmerült annak a lehetősége, hogy az Európai Közösségeknek, mivelhogy van egy közös költségvetésük, ez egy autonóm költségvetés, ennek a sérelmére elkezdtek mindenféle csalárd műveleteket végezni a bűnözők, és bár minden tagállamban büntették ezeket a csalárd cselekményeket különböző módokon, különböző elnevezések alatt az egyes tagállami Btk.-k-ban, mégis olybá tűnt, hogy ezek az üldözések nem igazán értik meg az Európai Közösségek költségvetésének a jellegét, a minőségét, és ezért nem is igazán hatékonyak. Éppen ezért fakadt az az elképzelése, hogy valamilyen módon európai szintre kellene emelni az ilyen bűncselekményeknek az üldözését, és olyan szervekre rábízni, amelyek kompetensek, értik az Európai Unió működését, annak a költségvetésének a jellegét és szintén a működését, ugyanakkor viszont gyakorlottak az ilyen jellegű hazai, pontosabban tagállami bűncselekmények üldözésében is. Hogy csak egy nagyon kézenfekvő példát mondjak: vannak olyan bűncselekmények, amelyeket az Európai Unió nélkül el sem lehetne követni, pont azért vannak ilyen bűncselekmények, mert van Európai Unió, ez pedig abból fakad, hogy az Európai Uniónak van egy kettős természete: van az egységes belső piac, az áruk, szolgáltatások szabadon mozognak, az adórendszerek - köztük az áfarendszerek is - viszont tagállami hatáskörben vannak. Ezt nagyon jól ki lehet használni bűncselekmények elkövetésére, az ilyen jellegű bűncselekmények felderítésére és üldözésére azonban a tagállami hatóságok nem voltak - akkor még - igazán jól felkészülve. Ezért került sor arra, hogy először egy jogtudósokból álló csoport bedobja a köztudatba az Európai Ügyészség gondolatát, aztán ez a gondolat felerősödött, és a jogalap után, ami az Európai Unió működéséről szóló szerződés 86. cikke, ennek a figyelembevétele után előkészítő javaslat előterjesztésére került sor már 2013-ban, ebben manifesztálódott tehát ez az előtörténet.

Az Európai Bizottság eredeti gondolata egy centralizált, hierarchikus elven működő és ilyen módon felépülő európai ügyészi szervezet lett volna egy európai főügyésszel az élén, akit a Tanács nevezett volna ki, alatta pedig ebben a hierarchikus struktúrában minden tagállamban működött volna egy-egy vagy több delegált európai ügyész is. Az Európai Ügyészségnek lett volna hatásköre büntetőeljárást indítani, nyomozást felügyelni, vádat emelni, és az Európai Ügyészség közvetlenül intézkedhetett volna a tagállamokban. Erről a bizottsági tervezetről a tisztelt bizottság - ahogyan az elnök úr említette - véleményt nyilvánított, és megállapította azt, hogy ez a struktúra szükségtelenül korlátozná a tagállami szuverenitást, és a tagállami ügyészi

függetlenség csorbításával is járna. Megindult a sárgalapos eljárás, ahogy az elnök úr is említette. Ezt követően a Bizottság viszonylag gyorsan arra az álláspontra helyezkedett, hogy álláspontja szerint nincs szükség a javaslat visszavonására vagy módosítására. A tagállamok viszont már 2014 márciusában - tehát körülbelül egy évvel ezelőtt - egy bel- és igazságügyi tanácsi ülésen megállapították, hivatalosan is megállapították, hogy már formában tartják megvalósíthatónak az Európai Ügyészséget, vagyis az EPPO-t. Ekkor került előtérbe a jelenleg uralkodó álláspont, vagyis ez a bizonyos kollégiumi struktúra, illetve az, hogy nem lenne kizárólagos hatásköre az Európai Ügyészségnek az ügyek teljes körére, hanem csak a súlyosabb bűncselekmények üldözésére lenne hatásköre. Ez a javaslat a görög elnökség előtt merült fel. Ez a javaslat is jelentős átdolgozáson ment keresztül, és lassan-lassan elnyerte a jelenlegi formáját, az olasz elnökség alatt szintén módosításokra került sor.

Amint említettem, 2013 óta tárgyalja a Tanács a javaslatot, és jelenleg is szakértői szinten folynak a tárgyalások, az egyeztetések. A lett elnökség célja az, hogy a 2015 júniusi bel- és igazságügyi tanács ülése már részleges, általános megközelítést érjen el a szöveggel kapcsolatban. Az Európai Bizottság elképzelése szerint pedig a luxemburgi elnökség feladata lenne az, hogy a szöveg egésze tekintetében 2015 decemberére általános megközelítést érjenek el.

A tárgyalások rendkívül intenzíven folynak, holnap is lesz ebben egy tanácskozás, tehát a kérdés állandóan napirenden van minden BIÜT-ülésen. A Tanács COPEN munkacsoportja kétheti, havi rendszerességgel ül össze szakértői szinten az egyeztetések megtartása céljából. Több nyitott kérdés van még, a jelenlegi állás szerint azonban ez a kollégiumi struktúra, amiről majd mindjárt beszélni fogok egy pár szót, hogyha az elnök úr megengedi, jelenleg a tagállamok többségének a támogatását bírja, azzal együtt egyébként, hogy néhány tagállam, köztük Magyarország is, még mindig aggályainak adott hangot szakmai kérdésekben, illetve gyakorlati kérdésekben. Ezzel együtt lényegében - ahogyan a bizottság is megállapította - az Európai Ügyészség céljainak a lényegével Magyarország is egyetért.

Eddig szó volt a Bizottság által eredetileg előterjesztett hivatali vagy office típusú Európai Ügyészségről, ez a hierarchikus szervezetszerű, teljesen integrációpárti megközelítés; mindjárt szó lesz a kollégiumi, college típusú Európai Ügyészségről, mert ez most a hivatalos, uralkodó álláspont, és szólnom kell a harmadik, még nem annyira ismert megközelítésről, ami a network típusú modell lenne, ez a hálózati típusú modell, ez lenne a legkevésbé integratív európai ügyészi szervezet, és viszonylag friss az elképzelés, mert tavaly ősszel állt elő vele egyébként pont a magyar legfőbb ügyész egy Trierben rendezett konferencián, amely a legfőbb ügyészek éves találkozója, hálózata. Ez a harmadik modell egy részleteiben még nem teljesen kidolgozott javaslat, viszont talán ez lenne a legműködőképesebb a magyar ügyészség álláspontja szerint. Itt azt láthatjuk, hogy a tervezet tárgyalása során is gyakran eltért egymástól más tagállamokban a gyakorló igazságszolgáltatási résztvevők, illetve a kormányzati döntéshozók véleménye. Magyarországon nem ez a helyzet, a legfőbb ügyész nem a kormányzati állásponttal ellentétes javaslatot nyújtott be alternatívaként, hanem egy működőképes javaslatot. Ha marad még egy pár percem majd a végén, akkor esetleg tudnám ezt ismertetni, mert ez egy hatékony és működőképes dolog lenne, nem nyeri el a Bizottság tetszését mindazonáltal, mert nem szolgálja az európai integrációt mindenáron.

A most uralkodó elképzelések szerint az Európai Ügyészség a college modell alapján jönne létre. Az élén egy kollégium állna, minden részt vevő tagállam egy európai ügyészt küldene ebbe a kollégiumba. E tekintetben egy picikét hasonlít a Eurojust kollégiumához az EPPO-kollégium, azonban a szervezet már jócskán eltér az

office típusú EPPO-tól, mert a kollégium alatt - mondjuk így: - állandó tanácsok léteznének, és az állandó tanácsok alatt az operatív munka végrehajtására minden tagállamban lennének delegált európai ügyészek. Az Európai Ügyészség mint kollégium élén pedig egy európai főügyész állna, akit nyílt pályázat alapján választanának meg, a kollégiumot pedig, ahogy mondtam, minden tagállamból egy-egy európai ügyész képviselné.

A stratégiai irányítás a kollégium feladata lenne, és úgyszintén a kollégium feladata lenne az azon ügyekben való döntés, amelyek az egyes konkrét ügyekből fakadnak, de nem a konkrét ügyhöz tartoznak, hanem általános jellegűek, tehát mondjuk úgy, hogy az elvi irányítás tartozna a kollégiumhoz, de a kollégium maga az egyes ügyek mikénti intézésébe nem szólhatna bele. Ezzel szemben az állandó tanácsok kapcsán - ezek háromfős testületek lennének, és a kollégium tagjaiból állnának - elképzelhető, hogy az egyes ügyekben olyan állandó tanács fog intézkedni, amelynek nem tagja az adott ügyben érintett ország, ebben az esetben abból az országból szavazati joggal részt vehetne az állandó tanácsban az európai ügyész. Tehát az operativitás következő szintjén álló szervezet az állandó tanács lenne, ők döntenének már a konkrét ügyekben bizonyos kérdésekben, például a nyomozás megindításáról, ügyelvonásról, hogyha az európai delegált ügyész nem vonta el az ügyet a tagállami hatóságoktól, az ügykiosztásban döntene, az ügyáttételben, a vádemelés kérdésében szintén, és ami nagyon fontos: az eljárás megszüntetése kérdésében is.

Itt felhívnám a figyelmet, hogy bár a szöveg később tartalmazza azt a kitétel, hogy az európai delegált ügyészek, tehát a tagállamokban működő és tényleges nyomozati és ügyészi munkát végző ügyészek jogköre azonos a nemzeti ügyészek feladat- és hatáskörével, ez ebben a tekintetben azért nem igaz, mert ahogy láthattuk, bizonyos kérdésekben, amelyek most megilletnek egy tagállami ügyészt, azok átkerülnének az állandó tanácsokhoz, tehát például a nyomozás megszüntetése. Az ügyész tehát egy Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó büntetőügyben saját maga nem szüntethetné meg a nyomozást, hanem ezt fel kell terjesztenie az állandó tanácshoz, és az állandó tanács dönt a megszüntetéséről.

Az állandó tanács tehát egyedi ügyekben is adhatna utasítást az európai delegált ügyésznek, vagyis annak a személynek, aki az operativitásnak a legmagasabb szintjén van, mert konkrétan ő az, aki az ügyet intézi a tagállamban. Az európai delegált ügyész maga is végezhet nyomozásokat a tagállamban, tehát maga végezheti el a nyomozati cselekményeket, maga foganatosíthatja, de megbízhatja ezzel, vagy utasíthatja az illetékes tagállami hatóságokat is arra, hogy ezeket a nyomozati cselekményeket végezzék el. A magyar struktúrától ez nem idegen, hiszen a magyar ügyészség is hasonló elven működik, a főszabály az, hogy a nyomozó hatóságok nyomoznak, de az ügyészség bármely ügyet magához rendelheti, illetve nyilván vannak olyan ügyek, amelyek egyébként az ügyészség nyomozásába tartoznak. Az európai delegált ügyész tehát ugyanígy működne: vagy maga nyomoz, vagy nyomoztat akár a rendőrséggel vagy pedig akár a NAV nyomozó hatóságával Magyarországon. Egyedi ügyben utasítást számára az állandó tanács adna, az állandó tanácsban pedig részt venne, akár azért, mert az állandó tanácsba egyébként is delegált tag az adott államnak az európai ügyésze, vagy pedig meghívják, hogyha azt az országot érintő büntetőügyről van szó.

Az európai ügyész maga is jogosult arra, hogy utasítást adjon a delegált európai ügyésznek, azonban ehhez kell az állandó tanács felhatalmazása is. A delegált ügyész és az állandó tanács között egyfajta információs, kommunikációs csatornaként szerepelne egyébként az európai ügyész, az ő felelőssége lenne az, hogy minden

információ az állandó tanács és a delegált európai ügyész között a rendeltetési helyére kerüljön.

Az európai főügyészt az Európai Parlament és a Tanács közös megegyezéssel egyszeri, nem megújítható 9 éves időtartamra nevezné ki, hogyha méltatlanná válik a hivatalára, ha súlyos hivatali kötelezettségszegésben bűnösnek találják, akkor ezen idő lejártá előtt az Európai Unió Bírósága az, amely felmentheti. Két helyettese lenne 3 éves, megújítható időtartamra. A tagállamok az európai ügyészi posztra jelöltek állíthatnának, tagállamonként hármat, ezek közül a Tanács választaná ki és nevezné ki egyiküket egy meghallgatást követően, és őket is nem megújítható 9 éves időtartamra. Mind az európai főügyésznél, mind pedig az európai ügyésznél és a delegált ügyésznél is fontos kritérium, hogy az igazságszolgáltatásban gyakorlattal rendelkező személyről legyen szó, akinek a függetlenségéhez nem fér kétség, illetve az európai ügyészi és az európai főügyész pozíciónál még az is kritérium, hogy a tagállamok legmagasabb ügyészi vagy bírói tisztségének betöltéséhez szükséges képzettséggel rendelkezzenek. Ebből következik egyébként az, hogy az Európai Ügyészségben nemcsak ügyészek vehetnének részt, hanem akár bírák is, esetükben azonban a bírói szolgálati viszonyukról le kell mondaniuk, az ügyészeknél ez nincs így. A delegált európai ügyészt a főügyész javasolja és a kollégium nevezi ki megújítható 5 éves időtartamra, ugyanilyen kritériumoknak kell érvényesülniük az ő esetükben is, viszont tagállamonként nemcsak egy, hanem akár tagállamonként több delegált európai ügyész is lehet.

A hatáskör az egyik legfontosabb kérdés, amelyben a kedélyek nem tudnak nyugvópontra helyezkedni. Alapvetően egyszerű lenne azt kimondani, hogy az Európai Ügyészség az Unió pénzügyi érdekeit sértő cselekmények esetében járna el. A kérdés az, hogy melyek ezek a bűncselekmények, és hogy ezeknek a teljes körére kiterjed-e vajon az európai ügyész hatásköre, a legfontosabb kérdés ugyanis az jelenleg is, és erre egyelőre nincs megoldás, hogy az áfabűncselekmények az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozzanak-e, mégpedig azért, mert az áfa mind a tagállamnak, mind pedig az európai költségvetésnek, az Unió költségvetésének a saját forrása. Az áfabevételek egy része a tagállamnál marad, más része pedig az Európai Közösség költségvetésébe megy, így tehát egy cselekménnyel két költségvetést is sért az elkövető, csak hogy az áfának a legnagyobb része a tagállamnál marad, kisebb része kerül az Európai Közösség költségvetésébe. Viszont ezek a legbonyolultabb bűncselekmények, ezek azok, amelyeknél az Európai Ügyészség maradéktalanul ki tudná fejteni a teljes hatékonyságát, és a leginkább tudná segíteni a nyomozásokat és a vádemeléseket. A tagállamok viszont nem igazán szeretnék az áfabűncselekményeket az európai ügyész hatáskörében látni, pont arra való tekintettel, hogy ezeknek a túlnyomó többsége egyébként a tagállamnál marad. Hogyha összevetjük ezt egy nagyon egyszerű példán bemutatva, az európai ügyész hatáskörébe tartozna például egy egyszerű támogatásos bűncselekmény, egy támogatásos csalási cselekmény, aminek két szereplője van: az európai költségvetés meg a kedvezményezett, aki valamilyen, akármilyen csalárd cselekmény következményeképpen jutna hozzá ehhez a támogatáshoz, nem valami nagyon bonyolult dologról van szó; ezzel szemben vannak olyan európai bűncselekmények, amelyekre az elején már utaltam is, amelyek nem is valósíthatók meg az Európai Unió nélkül, amelyek annyira népszerűek egyébként, hogy ezek külön kategóriát kaptak már a kriminológiában. Ezek a missing trader fraudok, tehát az eltűnő kereskedő, illetve a körhintacsálások, amelyek aztán tényleg bonyolultak, nemcsak kétszereplősek, több tagállami, szupranacionális szintű elkövetések, amelyeknél az együttműködés gördülékenysége rendkívül fontos, mert hogyha ez nem történik meg, akkor nagyon elhúzódnak mind a nyomozások, mind a vádemelések, ezrével kell

iratokat fordítgatni, szakértőket kirendelni egyik tagállamban, másik tagállamban, tehát pont ezeknél lenne fontos az, hogy az európai ügyész belépjen.

Ez, amit most mondtam, a jogalkalmazói gyakorlat véleménye, de egyértelmű az, hogy az áfa legnagyobb része mégiscsak a tagállamoknál marad, tehát az áfa valószínűleg nem fog az európai ügyész hatáskörébe tartozni. Odatartozik viszont számos más bűncselekmény, amelyet egyébként azonosítani lehet a magyar büntető törvénykönyvben is, hiszen szerepel a költségvetési csalás, korrupciós cselekmények, kivált hogyha azt európai uniós tisztségviselő követi el, a pénzmosás, számos olyan járulékos bűncselekmény, amelyeket mindenféleképpen meg kell állapítani, és noha saját jogon nem kerülnének az EPPO hatáskörébe, de mivel követik az európai bűncselekményt, ezért célszerűségi okból ezeket is az EPPO vizsgálná. Ilyenek például az okirat-hamisításokkal kapcsolatos cselekmények, amelyeket külön meg is kellene állapítani, és ezek nem EPPO bűncselekmények, de mondjuk hogyha egy támogatási csaláshoz kapcsolódnak, akkor igen, akkor az EPPO fogja őket elbírálni.

Az EPPO alapvetően a nemzeti büntetőeljárás-jogot venné figyelembe, hiszen közös európai büntetőeljárás-jog nincsen, és nincsen egyelőre még, hisz nincsen PIF irányelv, közös anyagi jog sem, de itt az európai ügyésznél az eljárási jog mégis egy fontos kérdés, tehát maguk a nyomozások, a vádemelés és a vádképviselet szintén a tagállami jog alapján menne végbe, és tudjuk, hogy nincs európai közös büntetőbíróóság sem, tehát a tagállami bíróságok előtt történne a vádemelés és a vádképviselet.

Az összes nemzeti hatóságnak és uniós intézménynek, hogyha a látókörébe kerül olyan cselekmény, amely feltehetőleg az EPPO hatáskörébe fog tartozni, erről tájékoztatnia kell az EPPO-t.

Van egy de minimis szabály, tehát a 10 ezer eurót el nem érő, uniós költségvetést sértő cselekmények esetében nem indul be valószínűleg az EPPO-gépezet, csak hogyha egyéb okból ennek európai uniós vonatkozása van, ami olyan súlyú, hogy már indokolja az EPPO fellépését, tehát 10 ezer euró felett kötelező tájékoztatni az EPPO-t. Ha feltételezhető ennek alapján, hogy az EPPO hatáskörébe tartozó bűncselekményt követtek el, akkor a joghatósággal rendelkező tagállamban működő delegált európai ügyész vagy az állandó tanács megindítja a nyomozást, a nyomozást pedig, amint mondtam, vagy maga az európai delegált ügyész végzi, vagy pedig a tagállami nyomozó hatóság a delegált ügyész nyomozásfelügyelete mellett.

Főszabályként azon tagállam delegált európai ügyésze lenne az ügygazda, ahol a bűncselekmény fókusza van. Ez a szabály nyilvánvalóan azért fontos, mert vannak olyan bűncselekmények, amelyek leginkább szupranacionális jellegeket hordoznak és több tagállam is érintett bennük, egyébként jellemzően ezeknek a szervezettségi szintje is jóval magasabb. A több tagállamot érintő ügyben az állandó tanács a nyomozás során a vádemelésig az érintett európai ügyésszel és az érintett tagállam delegált európai ügyészével való konzultációt követően dönthet úgy, hogy átteszi egy másik tagállamban működő delegált európai ügyészhez, nyilván ezek azok az esetek, amikor kiderül, hogy a bűncselekmény fókusza mégsem az egyik, hanem inkább a másik tagállamban van.

Az EPPO-nak van egy sajátos joga is, ez pedig az ügyelvonási vagy hatáskör-elvonási jog, amikor már egy tagállamban megindult a nyomozás, és folyik, mégis kiderül az, hogy itt az EPPO-nak lesz majd hatásköre a bűncselekmény nyomozására. Ebben az esetben szintén tájékoztatni kell az EPPO-t, és az EPPO két hét alatt dönt arról, hogy elvonja-e a hatáskört, ez alatt a két hét alatt a nemzeti hatóságnak nem lehet olyan döntéseket hozni, amelyek megakadályoznák az EPPO hatáskör-elvonási jogának a gyakorlását. Hogyha az EPPO úgy dönt, hogy elvonja a hatáskört, akkor a nemzeti hatóság átadja az ügyet.

Az utasításadási jogról részben már szóltam. Alapvetően az állandó tanács az, amely utasíthatja az európai delegált ügyészt, az európai ügyésznek is van erre joga, de az Európai Ügyészség kollégiumának nincsen, mert az csak stratégiai és elvi jellegű döntésekben jár el.

A határokon átnyúló ügyekben az európai delegált ügyészeknek kell együttműködniük egymással, egymást tájékoztatniuk kell, kérhetnek intézkedést a másik tagállamban, és ebben az esetben az intézkedést a megkeresett tagállam delegált európai ügyésze a megkeresett tagállam büntetőeljárás-joga alapján fogja lefolytatni.

Az EPPO kérheti az illetékes tagállami hatóságoktól a terhelt őrizetbe vételét és előzetes letartóztatását.

Amint mondtam, az eljárás megszüntetése egy neuralgikus pont. A Bizottság eredeti javaslata is tartalmazott erre vonatkozó elképzeléseket, sőt még az azt megelőző, a jogtudósok által kidolgozott EPPO-felvetés is - pont ebből fakad talán a Bizottságnak az a bizalmatlansága, hogy a tagállamokban vajon minden esetben végigvizsgál-e a nyomozásokat, vagy nem. Az eljárás megszüntetéséről az állandó tanács hozna döntést.

A magyar álláspontot az elnök úr az elején részben már ismertette. Jelenleg ebben a kérdésben változás nincsen, tehát a céljával egyetértünk, és a kormányzat álláspontja az, hogy a kollégiumi modellel tulajdonképpen egyet lehet érteni, azonban folyamatosan aktívak vagyunk a tárgyalások során mind a szakbizottságokban, mind pedig más fórumokon. A magyar álláspont az - és ezt következetesen képviseli mindezen fórumokon -, hogy a hatékonyság döntő fontosságú, és hogy az európai ügyésznek hozzáadott értéket kell képviselnie a jelenlegi eljárási formákhoz képest, tehát például a Eurojusthoz képest. Ezzel egyetért mind a kormányzat, mind pedig a talán a legjobban érintett magyar ügyészség is.

Nem biztos, hogy minden olyan kérdésre, amit a tisztelt bizottság felvetett korábban, ami alapján a sárgalapos eljárás megindult, megnyugtató választ tudunk kapni a készülő szövegtervezettel kapcsolatban, mert - hogy csak egy példát említsek - hogy a hatékonyságot vajon jobban szolgálja-e, hogyha egy tagállami ügyészség ügyésze a saját eljárásjoga szerint eljár, és van fölötte még egy fórum, a legfőbb ügyész, vajon hatékonyan váltja-e ki ezt a struktúrát egy olyan eljárás, ahol van egy tagállamban eljáró delegált ügyész, fölötte van egy állandó tanács, a fölött vagy a mellett van egy európai ügyész, még ezek fölött van egy európai ügyési kollégium, és a döntési szintek is ezekhez alkalmazkodnak, az információknak pedig minden egyes szintet meg kell járnia. Hogy ez vajon a hatékonysághoz hozzá fog-e járulni, vagy nem, ezt majd csak akkor fogjuk megtudni, hogyha feláll az Európai Ügyészség, mindazonáltal ezzel kapcsolatban inkább a gyakorlati jogalkalmazóknak vannak bizonyos kétségeik.

Megvizsgálva a szövegtervezetet arra lehet jutni, hogy alkotmányossági aggályok, mély alkotmányossági aggályok nem merülnek fel a kollégiumi struktúrával kapcsolatban, nyilvánvaló azonban, hogy abban az esetben, hogyha feláll az Európai Ügyészség, és ehhez Magyarország is csatlakozik, akkor bizonyos módosítások elkerülhetetlenné válnak az Alaptörvényben, hiszen az Alaptörvényünk kimondja például, hogy az ügyészség az állam büntető igényének kizárólagos érvényesítője, viszont az EPPO-s ügyekben az európai delegált ügyész fölött nem a legfőbb ügyész rendelkezik felügyeleti, illetve irányítási jogkörrel, hanem az állandó tanács révén az Európai Ügyészség, ebben a részében tehát valószínűleg módosítás kell. Más helyeken is hozzá kell majd nyúlni valószínűleg az Alaptörvényhez, szintén egy ilyen hely az Alaptörvényben, hogy: „az ügyési szervezetet a legfőbb ügyész vezeti és irányítja, kinevezi az ügyészeket”, ami e miatt valószínűleg legalább némiképp módosításra

szorul majd. Továbbá az ügyészség szervezetének és működésének a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásának részletes szabályait, valamint javadalmazásukat sarkalatos törvény határozza meg, ennek a rendezése is szükségessé fog válni.

Mindezekre azonban nem lenne szükség, hogyha esetleg a tagállamok felfigyelnének az általam említett harmadik modellre, a network modellre, amely ezeket a problémákat kiküszöbölné, ráadásul hatásköri problémák sem lennének, mert úgy dolgozta ki a Legfőbb Ügyészség ezt a javaslatot, hogy mindezekre választ adjon. Ennek azonban nagy ára van, az ár pedig az, hogy ez egy nagyon kevésbé integratív szervezet lenne, és tulajdonképpen a Eurojusthoz hasonló elven működne, annál azért persze az integráció magasabb fokán állna, és jóval hatékonyabb lenne, de látni kell azt, hogy a gyakorlati jogalkalmazók részéről a hatékonyság egy mindenek fölött álló érdek, és hogyha a legfőbb ügyész úrnak a legfőbb ügyészek hálózatának 7. éves konferenciáján tartott beszédében említett modell megvalósulna, akkor ez a hatékonysági kritérium szintén érvényre jutna, amellet egyébként, hogy akkor valószínűleg az Alaptörvényhez sem kellene hozzányúlni.

A modell viszonylag egyszerű egyébként: a nemzeti ügyészségi hierarchiába tartozó specializált ügyészi egységek jönnének létre, ahol az egyes ügyeket érintő érdemi döntéshozatal nincsen európai szintre emelve úgy, mint ahogy a mostani college modellben európai szintre van emelve az állandó bizottságok révén, tehát ebben a network modellben nem lenne odaemelve, vagyis tagállami szinten maradna a hatáskörbe tartozó ügyek intézése, ezáltal a nemzeti szuverenitás nyilvánvalóan érintetlen marad, hogy a legfőbb ügyész irányítási joga is. Ezek az ügyészek nem viselnének dupla kalapot, tehát nem arról van szó, hogy amikor EPPO-hatáskörbe tartozó ügyre kerül sor, akkor EPPO-ügyészként járnak el, fölöttük egy európai - mondjuk úgy: - hierarchiával vagy kollégiummal, amikor pedig magyar ügyben járnak el, akkor pedig a legfőbb ügyész áll fölöttük, hiszen nem lenne ilyen distinkció. Arról van szó, hogy ez a specializált ügyészi egység lenne hivatott arra, hogy az Európai Unió költségvetését sértő bűncselekményeket is üldözze, egyúttal a magyar költségvetést sértő bűncselekményekkel. Viszont ami fontos, hogy az elvi irányítást egy, a Eurojusthoz hasonlóan szerveződő kollégium vinné, egy tagállami ügyészek delegálásával létrejövő kollégium, nem szólnának bele ők sem az egyes ügyekbe, ugyanúgy, ahogy a jelenlegi college rendszerű EPPO-nak a kollégiuma sem, de a stratégiai irányítást ők vinnék, értékelő-elemző központként szolgálnának, és ami nagyon fontos, az pedig az, hogy koordináló szerepkörük lenne az egyes nyomozásokban, erősebb, mint amilyen koordináló szerepkörrel jelenleg a Eurojust rendelkezik.

Az együttműködés finanszírozását pedig egy külön testület tudná ellátni a kollégiumon belül, a közös nyomozó csoportok titkárságához hasonló feladatokat látna el. Az együttműködés is az egyes tagállamok európai ügyészei között a közös nyomozó csoportok mintájára történne, tehát tulajdonképpen megvalósulhatna az együttnyomozás, anélkül, hogy ebben egy európai szint még szerepet kapna. Így a rendszerből egy csapásra kiütődik két bürokratikus szint, ez mindenféleképpen gyorsítaná valószínűleg az eljárásokat, és tudjuk jól, hogy a bonyolult, több tagállamot érintő pénzügyi jellegű bűncselekményeknél, amelyek ráadásul óriási összegeket érintenek, kifejezett társadalmi igény van arra, hogy minél gyorsabban történjenek meg az egyes nyomozati cselekmények.

Valószínűleg kiiktatódná a rendszerből a nyelvi korlátok jó része is, pláne hogyha stratégiai partner lenne az OLAF, vagyis az Európai Csalás Elleni Hivatal, illetve az Europol is, utóbbi nyilván nem nyomozati jogkörrel, hanem értékelő-elemző jogkörrel. Az áfaprobléma meg úgy oldódna meg, hogy ezek a specializált ügyészi egységek tulajdonképpen nem tennének különbséget a között, hogy most melyik

költségvetést sérti az adott áfa-bűncselekmény; lenyomoznák, vádat emelnének benne, és akkor ez az egész probléma úgy, ahogy van, megszűnne, így az eljárás gyorsabb és flexibilisebb lenne. Hozzáteszem gyorsan, hogy 2012 óta a magyar büntető anyagi jog tulajdonképpen megágyazott ennek, hiszen az adócsalás és a többi hasonló jellegű, költségvetést károsító bűncselekmény helyett most már egységesen költségvetési csalásról beszélünk, és a törvény kifejezetten törvényi egységet teremt, tehát nem tesz különbséget a között, hogy az adott bűncselekmény éppen melyik költségvetést károsítja, lehet többet is egyszerre, az áfa nyilvánvalóan ilyen, de mondjuk egy támogatásnál, amikor közös kezelésű támogatásról van szó, és egy ilyenre követik el a csalást, akkor sincs most már probléma, hogy akkor ez most európai bűncselekmény vagy nem európai bűncselekmény.

Ezt a hálózati modellt a szakma, úgy tűnik, kezdi megismerni, és az ügyészséget, a magyar ügyészséget a támogatásáról biztosította több más ügyészség elsősorban V4-es szinten, de ha jól tudom, akkor a holland legfőbb ügyészség szinten jelezte az érdeklődését, tehát vannak még egy páran, akiknek tetszene ez a modell. Az a probléma, hogy amikor ezt 2015. március 6-án, tehát nem olyan régen V6-os körben bemutatták, akkor a partnerállamok mindegyike azt hangsúlyozta, hogy a javaslat bemutatása most már talán nem időszerű, és bár értékes elemeket tartalmaz, nem valószínű, hogy érdemi támogatásra lelne a Tanácsban. De, mondom még egyszer, a V6-ok ügyészségei, amelyek tulajdonképpen ennek a felhasználói lennének, erősen támogatják.

Elnök úr, köszönöm szépen a lehetőséget, és akkor várom a kérdéseket.

Kérdések, észrevételek, válaszok

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszteri biztos úrnak a rendkívül részletes beszámolót; szükséges is volt ez, hiszen - ahogy említettem - bizottságunk figyelemmel kísérte az EPPO ügyét, már csak azért is, mert bizottságunknál is kiverte a biztosítékot a Barroso-bizottság korábbi döntése, miszerint hiába mutattunk sárgalapos eljárást, ami után az Európai Bizottságnak az eredeti javaslatát felül kellett volna vizsgálnia. Erre mi történt? 2013 novemberében az Európai Bizottság egy közleményt fogadott el, amelyben kifejtette, hogy a felülvizsgálat eredményeként az eredeti javaslatát változatlan formában fenntartja, azon nem módosít. Akkor mi meg minek vagyunk, minek ez az egész eljárás? - kérdeztük. Mindenesetre egy biztos: az új Európai Bizottság, a Juncker-bizottság ez ügyben is változtatott, és Frans Timmermans, az Európai Bizottság első elnöke a legutóbbi rigai COSAC-elnökségen megerősítette, hogy az esetleges sárgalapos eljárás esetén a jövőben a Bizottság mindig figyelembe fogja venni a tagállami parlamentek észrevételeit. Most ezt várjuk ez ügyben is, hogy legalább módosítja a Bizottság az elképzelését. Egy biztos: hogy a Tanács 2013 októbere óta tárgyalja, az Európai Bizottság elképzelése szerint a luxemburgi elnökség feladata az általános megközelítésnek az elérése a szöveg egésze tekintetében, a Bel- és Igazságügyi Tanács pedig a 2015. decemberi ülésén tárgyalja. Információink szerint az Európai Parlament 2014 márciusában fogadta el az állásfoglalását, kijelölt bizottságként az új európai parlamenti ciklusban is az Állampolgári jogok, bel- és igazságügyi bizottság - ezt mi csak úgy ismerjük, hogy: a LIBE bizottság - jár el, és ez 2015 márciusában időközi jelentést nyújtott be. Jelenleg tehát így áll az ügy.

Tisztelt Képviselőtársaim! Megadom a kérdések, kommentek lehetőségét képviselőtársaimnak, tessék parancsolni, megnyitom a vitát, akinek még esetleg kérdése van. *(Jelzésre:)* Firtl Mátyásé a szó, tessék parancsolni!

FIRTL MÁTYÁS (KDNP): Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Amikor a harmadik variációról volt szó, akkor mondtam, hogy tulajdonképpen a kérdésemre kapom a választ, de azért nem teljesen, mert kiderül, hogy a hálózati modell fekéldne a leginkább Magyarországnak, a jelenleg betervezés előtt álló számos alkotmánymódosítást követel meg. A kérdés az, hogy ön V6-okat mondott, V4-ben gondolkodunk, de biztos van még kettő. A kérdésem az, hogy az is elhangzott már, hogy idő utáninak tartják, de azért az Európai Unióban mindig van olyan dolog, hogy ha ennek a V4-ek, illetve V6-ok csapatnak esetleg további támogatói lennének, akkor lát-e esélyt arra, hogy végül is el tudnánk menni a hálózati modell irányába? Mert én attól tartok, hogy a sok-sok alkotmánymódosításos megoldás végképp nehézkessé teszi majd a magyar jogrendbe való beiktatást.

ELNÖK: Köszönjük szépen. *(Dr. Miskolczi Barnának:)* Egy pillanat, megvárjuk a többi kérdezőt is. *(Jelzésre:)* Szanyi Tibor képviselő úr a szó.

DR. SZANYI TIBOR európai parlamenti képviselő: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Külön örülök annak, hogy ez napirendre került, és még, tartok tőle, napirenden is lesz ennek a bizottságnak az életében ez az egész kérdéskör. Csak visszautalnék az elnök úr által az ülés elején mondottakra: szent igaz, hogy mint az korábbi gyakorlat volt, itt azért bőséggel van igény arra, hogy felemelkedjünk a különböző pártlogikákra, és valamiféle konszenzuális álláspontra jussunk. Igaz, a kérdés nem itt fog eldőlni csak Magyarországon, bár nyilván a magyar vélemény is rendkívül fontos, különös tekintettel arra az esetre, hogyha valami új és érdemi javaslattal állunk elő.

Én azt éreztem ebben az egész ügyben, hogy a Barroso- és a Juncker-bizottság közti javaslattételi hajlandóság mögött van egy érdemi különbség, nevezetesen hogy a Juncker-bizottság felállásakor ezek a csalás jellegű ügyek irgalmatlan robajjal törtek rá az európai intézményrendszerre. Utalok itt a LuxLeaks elnevezésű ügyre, amely magát Juncker elnököt is érintette, hiszen bár az kizárólag a vállalati nyereségadó dolgát érintette, de azért ma egy szállóige valamennyi tagállamban meg az európai intézményekben is, hogy körülbelül olyan ezer milliárd euró évente az az összeg, ami úgy eltűnik. Nyilván ennek van egy olyan hányada, amelyik úgymond kiállja a legalitás próbáját, végül is csak a LuxLeaks által tárgyalt ügyekben, úgy néz ki, 23 tagországnak van többé-kevésbé ilyen adóminimalizáló gyakorlata, és ez mindenütt a jogszabályokkal teljes konformitásban történik, az európai adófizetők mégis megrövidítve érzik magukat.

Itt mindenféleképpen a közvélemény az, amelyik valamit akar, tehát azt akarja látni, hogy itt valami történik, és ebben szerintem a Juncker-bizottság nagyon hatékony lesz, mert meg akarnak felelni az ilyen jellegű elvárásoknak. Nem véletlen tehát, amit egyébként a miniszteri biztos úr is nagyon hangsúlyozott, hogy kell legyen hozzáadott értéke, mindenféle érthető hozzáadott értéke kell hogy legyen mindenféle intézkedésnek. Ezen a ponton egy picit, én azt gondolom, hogy bár nekem is rokonszenves ez az úgynevezett hálózati modell, ennél nehéz lesz kimutatni az állampolgári aggyal is érthető hozzáadott értéket, és én azt javaslom, hogy ezt is fontolgassuk meg, amikor az álláspontunkat egyberakjuk, bár a hatékonyság dolgában valóban - ebben is egyetértünk a miniszteri biztos úrral - tényleg a puding próbája. Lehet itt lamentálgatni, hogy ez a hatékonyabb, az a hatékonyabb, nyilván személyfüggő, hogy kiket delegálnak az adott országok, egyáltalán ki lesz a főügyész, ezek mind-mind-mind olyan dolgok, amelyek ennek az ügynek az értékét komolyan érintik.

Én egyébként azt gondolom, hogy a mai mainstream, tehát a hajlandóság lehet hogy jobban fogja preferálni ezt a bizonyos college elnevezésű modellt, már csak azért is, mert megannyi intézmény hasonló elven áll fel, maga az Európai Bizottság is, hogy mondjak egy közelebbi példát. Az idő meg viszont sürget, mert itt azért a végső javaslatot decemberig így vagy úgy, de illene lerakni, ezt mindenki szorgalmazni fogja, tehát itt nagyon nagy fokú kooperativitásra és kompromisszumkészségre van tulajdonképpen szükség. Ezzel együtt én azt is fontosnak tartom, hogy eléggé jól állítsa össze esetleg a Legfőbb Ügyészség a maga javaslatát, mert hogyha abban meg viszont van valami olyasmi, amire azt mondjuk, hogy: hoppá, ez nagyon jó, akkor az örült hasznos lehet.

Az áfaügyben, és itt azért szeretnék nyomatékosítani még egyszer egy számot, ezt a bizonyos évi ezer milliárd eurót, ez testvérek között is a magyar nemzeti jövedelem háromszorosa, ami eltűnik. Hogy mennyi ebből az illegális, mennyi ebből a legális, hogy egyáltalán ennyi-e az összeg, ez még mind vitatott, mert ez egy ilyen alsó becslés. Ez az összeg identikus az Európai Unió energiaszámlájával. Nagyon profán módon úgy is mondhatnám, hogy amikor tankolok az autómba, van a végén egy számla, és biztos lehetek abban, hogy, na, ennyi el is van lopva, mint amennyit én most energiára befizettem. Ez egy demagóg megközelítése a dolgoknak, de tényleg érzékenyek az emberek erre az egész ügyre. Plusz hogyha áfaügyek merülnek fel, az esetek nem tudom mekkora hányadában - ez picit kérdés is - szerintem a nagymértékű áfacsalások szinte tuti hogy előbb-utóbb valamilyen európai uniós forgattyúban találatnak, mert jellemző módon az étolaj, a cukor, majdnem azt mondom, hogy szinte teljesen feketekereskedelemben pörög a kontinensen, ez káprázatos, és egyszerűen tehetetlenek a tagállami hatóságok, kormányok valamilyen oknál fogva.

Úgyhogy én azt gondolom, hogy lehet, hogy ebben is érdemes egy picit engedékenységet adni, hogy az áfaügyeket, még akkor is, hogyha - mit tudom én - közös döntési formulává tenni, de ezt ne eresszük csak úgy el, mert számtalanszor van olyan eset, amikor mondjuk két vagy több tagállam érintett, most csak kettőt mondok, egy azonos ügyben, az áfa dolgában, és akkor az egyik valamiért azt mondja, hogy itt nincs is semmi, a másik meg nagyon ragaszkodik ahhoz, hogy de, aztán ott van valami, és ezt valahogy akkor nyugvópontra kellene tenni. Mert hogyha azt mondja például Magyarországon az ügyészség, hogy itt aztán van valami, de mondjuk a szlovák ügyészség azt mondja, hogy itt aztán nincs semmi, akkor most ki és hol nyomoz? Ezek is fontosak.

Zárómondatként egy dolgot szeretnék mondani. A LuxLeaks kapcsán, bár - még egyszer hangsúlyozom - az csak és kizárólag a vállalati jövedelemadót nézi, de vannak érdekes elvek, amelyek a tárgyalás során felmerültek. Az egyik az, hogy az adatszere, a tagállamok közötti adatszere eddig kérsre zajlott, és most az a javaslat, hogy ez automatikus legyen. Magyarul hogyha valamelyik kormány nem túl okos módon vállalatiadó-kedvezményt ad egy adott cégcsoportnak, akkor azt köteles legyen automatikusan bejelenteni a többi 27 tagállam felé, mert akkor ott látják, hogy hohó, ez engem most érint vagy nem érint. A másik pedig az, hogy egy feketelistát állít fel a Bizottság, legalábbis a javaslat szerint, amelyik ezeknek az ügyeknek a kigondolásában spiritusz rektori feladat, jellemzően tanácsadó cégek azok, amelyek ilyeneket csinálnak. Én itt is látnék az ügyészség intézményétől függetlenül egy adatcserére, egy kötelező és automatikus adatcserére dolgot, tehát hogyha Magyarországon azt mondjuk, hogy: kérem szépen, Iksz Jakab ellopott 1 milliárd forint értékű áfát, az ne csak úgy legyen, hogy akkor itt megáll, hanem akkor arról szóljunk automatikusan a többieknek is, mert hátha ők is ismerik már ezt a nevet, aztán még nem tudom mi minden derül ki a dologról. És ugyanúgy a

feketelistázásnak is van értelme, tehát az, hogy ha valaki per az Európai Unió költségvetését illetően, bár tényleg, ahogy a biztos úr is mondta, ez nagyon képlékeny terület, de ezekről, nem azzal a céllal, hogy ezeket bárki is agyonüsse, de legalább legyen tudomás arról, hogy na mégis, úgy körülbelül kik azok, akik a disznózkodási pályának a fekete oldalára keveredtek, tehát szerintem azért ez is fontos lehet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Józsa képviselő úr.

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Én is szeretném megerősíteni az MSZP támogatását a tekintetben, hogy a kormányzat tegyen lépéseket, hogy mielőbb tető alá kerüljön ez az EPPO-, Európai Ügyészség-folyamat, és haladjon. Én úgy gondolom, hogy Magyarországnak földrajzi helyzetéből adódóan is különös érdeke fűződik ahhoz, hogy ezekkel - ahogy ön mondta - a szupranacionális bűncselekményekkel szemben egy európai támogatást is kapjunk. Amikor tehát ilyen fekete doboz elven is látható dolgok vannak, hogy háromszor akkora a magyar cukorexport, mint a termelés, akkor itt azért valami van. Tehát hogyha ezt mi nem tudjuk a saját eszközeinkkel feltárni, akkor - hogy mondjam? - kis öröm az, hogy az Európai Unió bevételeit is éri kár, ha kevesebb is, bennünket nagyon sok kár ér.

A másik a bűnüldözés és a jogelvek, tehát még hogyha meg is térülnének ezek a károk, a cselekmény akkor is bűncselekmény. Ha visszafizeti valaki azt az okozott kárt, annak a súlyosságát akkor is az elkövetési érték határozza meg, még akkor is, hogyha az eljárás során az teljes mértékben vagy részben visszatérül.

Én tehát úgy gondolom, hogy nagyban növelné a magyar bűnüldözés garanciális lehetőségeit, eredményességét, hogyha ez minél előbb létrejönne; és akkor még nem is kezdtem el politizálni, hogy a magyar kormányzat, a magyar politika mire használja a magyar ügyészséget, szerintem ebben is növelhetné a jó hírünket egy európai együttműködésbe - és szándékosan nem „integráció”-t mondtam - történő bekapcsolódás. Tehát mind a bűnüldözés, mind pedig az ország, mondjuk a jogállamiság területén elszenvedett jó hírének csorbáinak a köszörülése okán is fontosnak tartanám, hogy aktívan és sürgetőleg vegyen részt Magyarország ebben, azon túl, hogy ez a sárga lap itt az elnök úr megközelítésében ilyen nagy pozitívumként hatott, de ezen már túl vagyunk, most már szerintem legyen ebből valami minél előbb. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Több kérdést nem látok.

Egy biztos: az EPPO nehéz szülés lesz, hiszen a Tanácsban egyhangú döntést kíván. Úgyhogy lássuk a medvét! Mi reménykedünk abban, hogy év végéig lesz döntés, bár vannak komoly kétségeink. Egy biztos: a magyar kormány, ahogy megismertük, az eddigi álláspontjában képviselte azokat a véleményeket, amelyek korábban megfogalmazódtak a szubszidiaritás kapcsán a bizottságunkban, úgyhogy köszönjük szépen.

Visszaadom a szót a miniszteri biztos úrnak, kérem, hogy röviden foglalja össze a válaszokat.

Dr. Miskolczi Barna válaszai, reflexiói

DR. MISKOLCZI BARNA miniszteri biztos (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Urak! Először arra az elemre utalnék, amely mind a három felszólaló képviselőnél jelentkezett a felszólalásban, ez pedig megint csak az áfa. Látszik az, hogy ez mindenkit érint, és éppen ezért helyezkedett arra az álláspontra a Legfőbb Ügyészség, hogy áfabűncselekmények nélkül vajon van-

e egyáltalán értelme Európai Ügyészségről beszélni, mert annyira kézenfekvő, hogy ez az a bűncselekmény, ami ellen fel kellene lépni. Ki kell tehát dolgozni - és akkor rátérnék az első kérdésre -, ki kellett dolgozni egy olyan modellt, amelyikbe belefér az, hogy az áfabűncselekményeket hatékonyan, európai együttműködésben üldözzék, de mégsem veszik el - vagy nem tudom, hogy kell ezt plasztikusan mondani - az értelme az egésznek. Annyira görcsösen akarta tehát - különösen ahogy a képviselő urak is említették - még a Barroso-bizottság illetékes biztosa létrehozni ezt az Európai Ügyészséget, hogy aztán a sok bába között elveszett a gyerek, és a kidolgozatlan javaslat mindenáron történő erőltetése mellett nem túl sok figyelem jutott arra, hogy mi is az igazi veszély, mert ennek az ezer milliárdnak, amit a képviselő úr említett, a nagy része az áfából származik, azt gondolom, ez egyértelmű; még annál is, amit Józsa képviselő úr említett, a cukortörténetnél, ott is az áfa, bár mondjuk a cukornál van egy cukorlefölözés nevű saját forrása az Európai Uniónak is, de ez elenyészik az áfa mellett. Megint csak ez tehát a probléma.

Vonatkozott egy kérdés arra, hogy vajon van-e mód vagy lehetőség arra, hogy esetleg ez a harmadikutas network modell érvényre jusson. Még most, a 24. órában is, azt gondolom, a legfőbb ügyésznek megvannak a maga lehetőségei arra, hogy a saját szakmájában terjessze ezt az álláspontot, és valóban fel is figyeltek erre, de még nem igazán sikerült kormányzati szintre emelni ezt a kérdést. Talán alkalmas és helyes dolog lenne, hogyha esetleg a legfőbb ügyész ezt valóban be is tudná mutatni, hogy igen, van egy ilyen elképzelés, és hogy ennek milyen hozzáadott előnyei lennének, mert ennek vannak, ha másra nem gondolunk, csak az, hogy az áfaprobléma megoldódna, ennél nagyobb hozzáadott érték, azt hiszem, egy eljárásban nem is kell. Továbbá az is egy szimpatikus vonása ennek a modellnek, hogy kiiktat egy pár bürokratikus szintet. Azt is tudjuk, hogy akkor működik jól egy igazságszolgáltatás, illetve egy bűnüldözés, hogyha minél operatívabb és minél közelebbi a döntési szint az operatív eljárásokhoz. Így azt hiszem, hogy igaz, hogy nehéz lenne minden részletét, minden elemét kiemelni annak a hozzáadott értéknek, amit ez a harmadik típusú modell jelentene, de hogyha csak erre a kettőre utalunk, talán már ez is elegendő lenne. Arra biztos hogy jó, hogy egy működőképes alternatívát nyújtson, ami valószínűleg leginkább a szakma képviselőinek, tehát a rendőröknek, bírácoknak, ügyészeknek lenne szimpatikus, de azt gondolom, hogy jól látható előnyei is vannak vagy lennének ennek. Úgyhogy én azt hiszem, hogy akkor talán felfigyelnének rá, hogyha nem csak szakmai körökben forogna ez az elképzelés.

Mind a három kérdést köszönöm, és azt hiszem, hogy talán sikerült is válaszolnom azokra, amelyek ezek közül kérdések voltak.

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszteri biztos úrnak a részletes beszámolóját. Biztos hogy vissza fogunk rá térni - különösen az idő sürgetése miatt - az őszi ülés valamelyikén.

Elnöki bejelentések

Tisztelt Bizottság! Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság soron következő ülésére a jövő héten két opció lehetséges: vagy április 20-án, hétfőn, a plenáris ülés után, tehát várhatóan jövő héten hétfőn, 15-16 óra magasságában, vagy a rákövetkező napon, április 21-én délelőtt kerül sorra. A napirendi pontok még egyeztetés alatt állnak.

Tájékoztatom továbbá képviselőtársaim, hogy amint már korábban jeleztük, Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke a héten Magyarországra látogat, és ennek keretében pénteken, 10 órától a főemelet 37-38. számú teremben az Európai ügyek bizottsága, a Gazdasági bizottság, valamint a Költségvetési bizottság tagjaival

találkozik. A találkozó napirendjén az európai beruházási terv és az Európai Stratégiai Beruházási Alap kérdésköre szerepel, az angol-magyar tolmácsolás biztosított, számítok képviselőtársaim jelenlétére.

Az ülés berekesztése

Köszönöm, hogy megjelentek a bizottsági ülésen. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 42 perc.)

Dr. Hörsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese